

הבעל שם טוב נולד בשנת תנ"ח ונפטר בגיל ששים ושניים בשנת תק"כ ביום שבועות.
עין טובה

הבעל שם טוב הקדוש מייסד החסידות לימד את תלמידיו תמיד להסתכל על עם ישראל בעין טובה. ללמד עליהם זכות, לאהוב כל יהודי באשר הוא שם, לכבדו ולברכו. ואמר הרב- כפי שתתייחס ותשפיע על יהודי, כך גם ה' ישפיע עליך. לכן כאשר יהודי מברך יהודי, עליו לדעת שגם הוא מבורך מאת ה' יתברך.

וידועה הממרה של הבעל שם טוב שאמר לתלמידו- אני אוהב כל יהודי מישראל יותר ממה שאתה אוהב את בנדך האהוב עליך.

המשנה באבות אומרת (פרק ה' משנה יג):

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתָנִי צְדָקָה:

הַרוּצָה שֵׁיתֶן וְלֹא יִתְּנוּ אַחֲרַיִם עֵינֵינוּ רָעָה בְּשָׁל אַחֲרַיִם;

יִתְּנוּ אַחֲרַיִם וְהוּא לֹא יִתֵּן עֵינֵינוּ רָעָה בְּשָׁלוֹ;

יִתֵּן וְיִתְּנוּ אַחֲרַיִם חֲסִיד;

לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אַחֲרַיִם רָשָׁע.

שואל הבעל שם טוב הרי במידה הרביעית אינו רוצה ליתן ושלא יתנו אחרים אם כן למה כלל אותו בנותני צדקה. היה צריך לומר שלש מדות בנותני צדקה? לכן הסביר- שאם לא היתה את המידה הרביעית, לא היינו מעריכים את המידה השלישית. אך עכשיו שיש את הרביעי, הרי שהשלישי נחשב בעינינו יותר. ואמר הבעש"ט ודבר זה כשלעצמו הרי הוא זכות לרביעי. הרי רואים איך הרב חיפש ללמד זכות על כל אחד, ואפילו על אחד שלא רוצה ליתן ושלא יתנו אחרים.

ישראל לסגולתו

סגלה לכשפים וקשרים

הסגלה הגדולה להנצל מכשפים או קשרים הנעשים לאדם הוא דוקא באם לא יירא ולא יחת מכוחות אלו כלל, ושלא ייחס להם שום התייחסות של כחניות או של יכלת כל שהיא, וזה בכך שיחזק עצמו באמונה חזקה שאין עוד מלבדו כלל, ואפלו הכשפים וכל כחות הטמאה משעבדים לא-ל עליון וכל כחם הוא מכח הקדשה המחיה אותם, ואינם יכולים לפעל מאומה מבלי רצון ה', ובאם ינהג באופן שפזזה זהו בטוילם; ויתחזק מאד מדברי הגר"ח מוולוז'ין שצטט אותם ויקראם מדי פעם בפעם ובנדאי ינצל מפל כשוף וקשר וכיוצא, והנה לך דבריו:

"וזהו הענין שדרשו ז"ל (חולין ז' ע"ב) על הפסוק: "כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו", אמר רבי חנינא אפלו כשפים, כי כל עניני פעולות הכשפים נמשך מכחות הטמאה של המרכבה הטמאה, והוא ענין של חכמת הכשוף שהיו הסנהדרין צריכין לידע. הינו, חכמת שמות הטמאה וידיעת עניני כחות המרכבה הטמאה בשמותיהם, שעל ידם יפעלו בעלי הכשופים פעולות וענינים משנים כשמשביעים כחות הטמאה, בבחינת הטוב שבו [והוא הקדשה המחיה לכל ואפלו לכחות הטמאה] זה הגורם שישפיע בתוכו [בכחות הטמאה] חיות לעשות נפלאות הפך סדר כחות הטבעיים והמזלות, שעל ידי זה [שיש בכחות הטמאה חיות וקיום מכח הקדשה], יהיה בכחם לעשות פעולות גם הפך טבעי כחות הכוכבים והמזלות שהקבע בהם בעת הבריאה. ומה שאמרו שם: ולמה נקרא שםם כשפים, שמכחישין כח פמליא של מעלה, רצונו לומר [שאף על פי] שפך סדור כחות הפמליא של הכוכבים והמזלות [ובכל זאת] קבע הבורא יתברך כח בכחות הטמאה שהיו יכולים להפכים, אבל לא שיהיה בכחם לשנות ח"ו מסדר הפעולות הקדושות של כחות המרכבה הקדושה, ואדרכא כשמשביעין אותן בשמות של כחות הקדשה, ממילא ברגע מתבטל כל עניני פעולתם לגמרי, וכמו שאמרו בתקונים תקון י"ח: "אליו דדעין בקליפין עבדיו אומאה (שבועה) בשמהו ובהניות דקדשא בריך הוא לאילין קליפין ומבטלין גזרה" ע"כ.

[תרגום: אלו היודעים ומכירים בקלפות - עושים עליהם שבועה בשמות הקדש ומבטלים אותם]. כיון שאין הכח שלהם מעצמם ח"ו, כי אין עוד מלבדו יתברך בכל הכחות כלם, וגם שבאמת הלא הכל מלא רק עצמות אחדותו הפשוט יתברך, ואין עוד מלבדו שום מציאות כח כלל, לא כחות הטמאה ולא שום כח, ושום עולם ונברא כלל, וזהו שאמרו אין עוד מלבדו - אפלו כשפים". עכ"ל. (הרב יעקב ישראל לוגאסי)

אמת

לד. מי שמקשר לשוא, בא לשכחה.

בציעת הפת

ג. אין לכבד את האורח לברך ברכת "המוציא" ולחלק את הלחם לבני הבית, מפני שהאורח מתבייש לחלק את הלחם בעין יפה וביד רחבה. לפיכך צריך בעל הבית לבצוע על הלחם, כדי שיחלק את הלחם בעין יפה.

אומנם אם אביו או חמיו מתארחים אצלו, המיקל לכבדם לבצוע על הלחם, יש לו על מה שיסמוך.

מקור דין זה הוא בגמרא בברכות (מו.), אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי: בעל הבית בוצע ואורח מברך. בעל הבית בוצע - כדי שיבצע בעין יפה, ואורח מברך ברכת המזון - כדי שיברך לבעל הבית. ע"כ.

ופסק מרן בשלחן ערוך (סימן קסז סעיף יד), שאם המסובים רבים [ואין שם בעל הבית, או שכולם בעלי בתים], גדול שבכולם בוצע. ואם בעל הבית אוכל עימהם, הוא בוצע אפילו אם האורח גדול. וכתב המשנה ברורה (ס"ק עג) שבעל הבית קודם אפילו לכהן ולתלמיד חכם, כדי שיבצע בעין יפה.

והוסיף המשנה ברורה (ס"ק עד), שהלחם חמודות כתב, שכיום נהגו לחלוק כבוד לגדול שיבצע, והמגן אברהם הסכים עמו. אך כמה אחרונים מפקפקים בזה. אמנם בסעודה שכל המסובים אוכלים כל אחד ואחד מככרו, ומברכים לעצמם, בודאי הנכון שבעל הבית יכבד את הגדול שיבצע תחילה, כיון שאין כאן טעם משום עין יפה. ע"כ.

משהו לנשמה

אוהב ישראל

ומעשה ברבי מרדכי מנשכיו שידוע שהיה אוהב ישראל גדול. בזמן שהותו של תלמידו רבי נפתלי מרופשיץ,

הגיע אליו פעם אחת אדם, שעזב את חיק היהדות.

התלמיד הרגיש מיד שאותו יהודי בעל עברות. והיה תמה איך מעיז אחד כזה להגיע אל הרב?

הרב קיבל את האורח בסבר פנים יפות. אך התלמיד לא יכל לסבול זאת והחל להוכיח את 'העברייני'.

האורח נבהל, ולכן לקח את רגליו והלך לדרכו.

הרב הצטער מאוד ומיד ציוה על תלמידיו לחפש את האורח שהלך.

כאשר מצאו אותו ביקשו ממנו שיחזור והלה נעתר לבקשתם. הרב קיבלו שוב בסבר פנים יפות, ונתרצה להגיע לרב לעתים מזומנות ולאחר מכן שב לביתו.

הרב קרא לרבי נפתלי והחל גוער בו. דע בני שאף אני ראיתי מה שראית. אך עלינו לאהוב כל יהודי באשר הוא שם.

דע- שאותו יהודי כבר במשך שנים חי בין הגויים, והכומר מנסה להעביר אותו על דת. אותו יהודי אמר לעצמו, הרי היהודים

כבר אינם מתייחסים אלי, ואילו הכומר כן מתייחס, אם כן אולי כדאי לעשות מעשה ולעבור על דת. אך לאחר מכן ניחם

והחליט להגיע בפעם האחרונה לרב. והיה אם הרב יתייחס אלי, אזי אמשך במסורת אבותי, אך אם לאו הרי שאלך לכוומר.

כעת שגערתי בו הוא החליט שאכן עליו ללכת לכוומר וחסל. אך כאשר שוב קראתי לו, ודברתי על ליבו הרי שהחליט להישאר

בחיק היהדות.

שמע את המוסר התלמיד רבי נפתלי, וחדרו הדברים על לשד עצמותיו. ואכן לימים נהיה לאדמו"ר גדול ונהרו אליו רבים, והיה נוהג בהם באהבה ובחיבה כפי שלמד מרבו.

ומעשה מעין זה קרה לרבי זושא מנאפולי, וכאשר הסביר לרבו המגיד ממזריטש שאינו יכול שלא לגעור ביהודי שרואה עליו שהוא בעל עבירות, הרי שהמגיד בירך אותו שמכאן ואילך לא יראה שום פגם באנשים.

ואכן העיד רבי זושא על עצמו שמכאן ואילך ראה ביהודים אך ורק את הטוב. זכותם יגן עלינו אמן

כידוע דוד המלך נולד ונפטר בחג השבועות (גמרא חגיגה יז). בתוספות דיבור המתחיל "אף עצרת" מביא דברי הירושלמי (וזהו אחת הסיבות מדוע אנו קוראים את מגילת רות כדי להראות את יחוסו של דוד).

כל כך עמוק טבועה בנו השאיפה לדוד ולמשיח בן דוד עד שאנו מחפשים את שורשיו. זוהי זכות בלעדית שזכה לה דוד מה שלא זכו אבות האומה האחרים: אין לנו מגילה על אברהם אבינו ולא על משה רבינו.

אך צריך להבין בין דוד המלך וחג השבועות?

(א) בקידוש לבנה אנו אומרים "דוד מלך ישראל חי וקיים" מדוע זכה דוד לשבח הזה? מסביר הרב קוק זצ"ל: דוד המלך היה ישן בלילה "שיתין נישמין" זמן של ששים נשימות (בערך כ- 5 דקות) (הגמרא ברכות ג:) כידוע השינה היא אחת מששים מהמוות

ודוד רצה להמנע מנגיעה כלשהי במוות ולכן ישן מעט מאוד בלילה ועל כן זכה להקרא "חי וקיים".

בחג השבועות קבלנו את התורה שעליה נאמר "חיי עולם נטע בתוכנו", התורה מדריכה אותנו להתגבר על היצר הרע הרוצה להמיתנו בעולם הזה ובעולם הבא. כן שאנו רואים הקבלה בין דוד ה"חיי וקיים" ובין התורה החייה בתוכנו "תורת חיים".

(ב) דוד המלך מיישם את התורה בסדר החיים הממלכתיים שהנהיג. ובכך הוא מקיים את מגמת התורה בצורה האידיאלית ביותר: שהיא לא רק לימוד תורה והסתגרות במגדל השן הרוחני, אלא הוצאתה מן הכוח אל הפועל בחיי המעשה של היחיד

ושל האומה בכללותה. כל אנו מוצאים ביטויים כמו "וכסא דוד בתוכה תכין" בתפילת העמידה, "חיילות של בית דוד".

יהי רצונו שזוכה במהרה ובימינו להופעת משיח בן דוד במהרה.